

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osvícenství

- myšlenkové proudy, politické postoje a kulturní hnutí 18. stol.
- kolébkou: **Nizozemí, Anglie** - odtud do ostatní Evropy, nejvýrazněji **Francie**
- **věk rozumu a osvěty** – odvrát od víry k rozumu a přesnému logickému myšlení
 - jednání v souladu s řádem přírody
 - svoboda myšlení a názoru = přirozená práva člověka
 - důraz na vzdělání
 - odpor k absolutismu – hledání lepšího politického systému
 - odpor k fanatismu, obdiv k toleranci
 - odpor k církvi - tmářství

Názory osvícenců na uspořádání společnosti:

John Lock – svoboda – přirozené právo člověka, odmítá absolutismus, panovník z vůle lidu

Charles Louis Montesquieu (1689 – 1775) – právo člověka na svobodu a rovnost před zákonem

rozdělení moci do tří složek: zákonodárná (parlament)
výkonná (vláda)
soudní

Jean Jacques Rousseau (1712 – 1778) – rovnost a svoboda lidí – nutnost návratu člověka k přírodě, k prostému životnímu stylu, člověk je od přírody dobrý, ale narušený městskou civilizací
proti despotismu a soukromému vlastnictví

Voltaire (1694 – 1778) - ve jménu svobody a rozumu ostrý útok proti církvi

Rozvoj přírodních věd

Encyklopedie aneb Racionální slovník věd, řemesel a umění (1751 – 1783) – 20 svazků

- souhrn všech poznatků o člověku, společnosti a přírodě
- tzv. **encyklopedisté**: D. Diderot, J. d'Alembert, J. Rousseau, Voltaire, Montesquieu, Holbach

Rozvoj školství a vzdělanosti

Podpora školství – zavádění povinné školní docházky (pol. 18. stol. – Prusko, rakouské a české země)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vznik **vědeckých akademií a učených společností** – Prusko, Rakousko (r. 1774 – české země – Soukromá učená společnost), Švédsko, Rusko (Francouzská akademie v Paříži již r. 1666)

Reformy soudnictví

- odstraňování mučení (útrpné právo) a drastických tělesných trestů
- omezování zvláště vrchnostenské v oblasti soudní i správní nad poddanými

Osvícenský absolutismus

- střední a východní Evropa – osvícenské reformy z rozhodnutí vládců ve shodě s rozumem a pro dobro všech, aniž by se vzdali své absolutistické moci – „filosofové na trůně“

Učebnice:

Augusta P., Honzák F. a kol.: Dějiny novověku. 1. díl. Praha 1997

Černej P., Čornejová I., Parkan F.: Dějepis pro gymnázia a střední školy. Díl 3. Novověk. Praha 2001

Kohoutková H., Komsová M. Dějepis na dlani, Olomouc 2007

Doporučená literatura:

Encyklopedie moderní historie. Praha 1995

Gaarder J.: Sofiin svět. Košice 1996

Hof Ulrich Im: Evropa a osvícenství. Praha 2000

Tento studijní materiál byl vytvořen v rámci projektu CZ.1.07/1.1.04/03.0045